

Funkcionális növény

ISMERKEDJÜNK MEG KICSIT MÉLYEBBEN A FACÉLIÁVAL, VAGY NÉPI NEVÉN A MÉZONTÓFÚVEL. FACÉLIAMEZŐKKEL ORSZÁGSZERTE EGYRE GYAKRABBAN TALÁLKOZHATUNK, GYÓR-MOSON-SOPRON MEGYÉBEN PÉLDÁUL TÖBB MINT HATEZER HEKTÁRON TERMESZTIK.

Ebben a térségben már az 1970-es évektől elkezdődött a termesztése, főként a vetőmag iránti külföldi kereslet miatt. Az pedig tovább erősödött a zöldtrágyázás elterjedése és a támogatási rendszeren keresztüli öntözése miatt. Zöldtrágyaként történő alkalmazásával

Sok nektárt termel

a gazdák javítják a termőföldjeik minőségét. De a zöldítési előírásoknak megfelelően zöldugarnak, méhlegelő kialakításakor pedig másodvetés-keverékekben is használják. A zöldtrágyázás során, a talajba forgatják a növényt, amikor nagy a hajtástömege, általában a magok kialakulása előtt, virágzás közben.

Erre a házikertben is érdemes használni, homokos vagy túl kötött talajok esetében. Mélyre hatoló gyökerei miatt könnyebbé teszi a talajmunkát, és további nagy előnye, hogy távol tartja a fonálférgeket a talajban.

Harangvirág levelű mézontófü

A mézontófü Észak-Amerikából származik, jó tűrőképességű, igénytelen, gyorsan növekvő egyényári. A magassága elérheti a 120 centimétert. Erősen szeldelt összetett levelei a szár alján nyelesek, följebb ülők, virágzata a hajtás végén több visszagömbülő, forgószerű bogból áll, amit világos- vagy sötétkék virágok alkotnak. Vetéstől függően májustól augusztusig, két-három hónappal a vetés után virágzik. Hosszan, 4-8 héten át nyílik, sok, és rendkívül magas cukortartalmú nektárt termel. Kiváló minőségű, halványbarna, opálos mézet lehet nyerni róla. A mézontófü nagyon fontos a vadbeporzók, viráglátogató rovarok számára is.

Közeli rokona a kimondottan dísnövénynek szánt harangvirág-levelű mézontófü, amit több színváltozatban lehet beszerezni a kertészetekben.

V. T.

Puszpángok, a földközi tenger szépségei

A puszpángok, vagy másnéven bukszusok, örökzöld fák vagy bokrok. Eredeti előfordulási területük a Földközi-tenger vidéke, Kelet-Ázsia és Nyugat-India partvidéke. Annak idején az utazóknak is megtetszett, hogy a tömött, zöld lombjuk még télen sem hullik le és megtartják alakjukat, így kezdtek elterjedni a világon. Szívesen alkalmazzák őket zöldterületi dizájnként és előkertekben egyaránt. Jól viselik a nyírást, ami lehetővé teszi fantáziadús vagy geometrikus alakzatok létrehozását, a japán irányzat kedvelőinél pedig a bonsai kompozíciók kialakítását.

Napjainkban a világon több mint százféle puszpáng ismert, a kertészetben általában az örökzöld puszpángot, esetenként a Japánból származó kislevelű puszpángot árulják. Végleges magasságuk fajtától függően 2-12 m is lehet, ugyanakkor az éves növekedésük mindössze 5-10 cm. A puszpángok szeretik a félárnyékot, a termékeny, semleges vagy enyhén lúgos kémhatású talajt, és kiválóan viselik a szárazságot. Ha rendszeresen nyírjuk őket, akkor nem szabad megfélekedezni a tápanyag-utánpótlásukról sem. A bokrokat tél előtt bőségesen be kell öntözni, és talajukat fenyőmulccsal takarni. Telepítés előtt azt is vegyük figyelembe, hogy mérgező növények.

Tavasszal és nyár végén károsít a **puszpángmoly**, aminek az elterjedése különösen veszélyes a növény számára, mert hernyói képesek akár néhány nap alatt a teljes növényt elpusztítani, amire jó példa az Európán is végigvonuló fertőzésük.

A betegségek és kártevők elleni harcban komplex kezelést célszerű alkalmazni. Pozitív példák vannak a gombák ellen olyan szerek használatára, mint a **SCORE**, rovarkártevők ellen a **KARATE ZEON**,

míg az atkák ellen a **VERTIMEC PRO**.

A hármas kombinált módszerrel történő kezelés fokozza a puszpángok ellenállóképességét és hatékonyan védi őket a betegségek és a kártevők

ellen. A kezelést az esti órákban végezzük, közvetlenül a permetlé bekeverése után.

BETEGSÉGEK ÉS KÁRTEVŐK

Habár a puszpángok jól ellenállnak a betegségeknek, ez nem garancia az egészségük megtartására. A gombás megbetegedések **nyáron** a csúcsajtások, ágak leszáradását, valamint levélfoltosodást okoznak. Ebben az időszakban a **rovarok** közül a puszpángszúnyog és a levélatkák veszélyesek.